

לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון

30 בספטמבר 2018

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכו', אך ייתכן, כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים.

תוכן עניינים

1.	תיאור הקרן והחברה המנהלת.....	2
2.	אירועים בתקופת הדוח.....	2
3.	תיאור הסביבה העסקית.....	3
4.	מצב כספי.....	4
5.	תוצאות הפעילות.....	6
6.	תחזית זרמי כספים.....	6
7.	השפעת גורמים חיצוניים.....	7
8.	גורמים חיצוניים - רגולציה.....	9
9.	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב.....	12
10.	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על הדיווח.....	13

דוח דירקטוריון

לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 19 במרס 2018.

1. תיאור הקרן והחברה המנהלת

1.1 החברה הינה חברה מנהלת כהגדרת המונח בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, המנהלת בנאמנות את קרן הפנסיה הוותיקה עתידית קופת פנסיה (להלן: "הקרן" או "עתידית"). עד ליום 31 בדצמבר 2015, החברה המנהלת היתה בבעלות ובשליטה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ בשיעור של 79% (להלן: "ידידים הולדינג"). ידידים הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח"). ביום 1 בינואר 2016 הועברו כל מניות החברה שבידי ידידים להראל ביטוח שהינה חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות").

1.2 החברה המנהלת מקבלת שירותי תפעול ושירותים שונים נוספים מגורמים שונים בקבוצת הראל. החל מחודש אוגוסט 2011, התמורה המשולמת בעבור שירותי הניהול והתפעול אותם מקבלת החברה עומדת על סך של 237.5 אלפי ש"ח לחודש (2.85 מיליון ש"ח שנתי) צמוד למדד המחירים לצרכן. ביום 20 בנובמבר, 2017 הוארך הסכם הניהול בתנאים האמורים לתקופה של שלוש שנים נוספות.

1.3 בעקבות החלטת ממשלת ישראל מיום 29 במרס 1995 הקרן אינה רשאית לצרף עמיתים חדשים. פעילות החברה מתרכזת במתן שרות, ניהול נכסי הקרן וטיפול בלקוחות הקיימים.

1.4 הרכב ההכנסות מהשקעות בקרן המנוהלת על ידי החברה בתקופת הדוח

להרכב ההכנסות בתקופת הדוח ראה סעיף 5.2 להלן.

1.5 מדיניות תגמול בחברה

החברה אינה מעסיקה עובדים אלא מקבלת את כל שירותי הניהול מחברות בקבוצת הראל כמפורט בסעיף 1 לעיל. לפיכך, גם נושאי המשרה בחברה הינם נושאי משרה בחברות אחרות בקבוצת הראל. מדיניות התגמול של נושאי המשרה הינה בהתאם למדיניות הקבוצה והחברות הבנות שהינן גופים מוסדיים.

2. אירועים בתקופת הדוח

עדכון תקנון

ביום 15 בפברואר 2018 אושר ועודכן תקנון הקרן. השינוי העיקרי בתקנון הינו עדכון המקדמים בהתאם להנחות הדמוגרפיות החדשות בהתאם לחוזר 6-3-2017 מיום 1 באוקטובר 2017 בדבר דרך חישוב מאון אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה וקופת גמל מרכזית לקצבה.

3. תיאור הסביבה העסקית

3.1. קרנות הפנסיה

החברה פועלת בתחום ניהול קרנות פנסיה. במסגרת תחום הפעילות פועלת הקרן במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות. בשוק הפנסיה פועלות קרנות פנסיה חדשות (אשר קיבלו רישיון מבטח החל משנת 1995) וקרנות פנסיה ותיקות, אשר חל לגביהן איסור לקלוט עמיתים החל מחודש אפריל 1995 (לגבי מבטחים שהצטרפו לקרנות ותיקות בין החודשים ינואר למרס 1995 - ראה להלן).

הקרנות הוותיקות מתחלקות לשני סוגים. הסוג האחד, קרנות ותיקות אשר מונה להן מנהל מיוחד ונקבע להן תקנון אחיד, בין היתר, לצורך התמודדות עם גירעונות אקטואריים בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. הסוג השני, קרנות פנסיה ותיקות שלא מונה להן מנהל מיוחד.

עמידת הינה קרן ותיקה שלא מונה לה מנהל מיוחד.

3.2. עמיתי דור הביניים

בקרן קיימים עמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ינואר 1995 לבין מרס 1995. ביום 22 בדצמבר 1998 פסק בג"צ בעתירות שהוגשו בעניין העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הוותיקות בתקופה שבין ינואר 1995 לבין מרס 1995. על פי פסיקת בג"צ, יורשו העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הוותיקות בין ה-1 בינואר 1995 לבין ה-29 במרס 1995 להישאר עמיתים בקרנות הוותיקות אליהן הצטרפו בתקופה הנ"ל. יחד עם זאת, קבע בג"צ כי החלטת הממשלה, לפיה קרנות הפנסיה לא יורשו לרכוש, החל מיום 1 באפריל 1995, אגרות חוב מסוג "מירון", אלא רק אגרות חוב מסוג "ערד", אשר נושאות ריבית נמוכה יותר - עומדת בתוקפה. בעקבות פסיקת בג"צ נתקבלו הנחיות ממשרד האוצר בעניין הטיפול בעמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ה-1 בינואר 1995 לבין ה-29 במרס 1995.

4. מצב כספי

מאזן החברה ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם בסך של כ-15.6 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-14.8 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול של כ-4.5%. ההון ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכם בסך של כ-15.3 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-14.6 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, גידול של כ-4.8%.

גילוי בדבר ירידת ערך נכסים פיננסיים

בהתאם לתקינה הבינלאומית, נכסים פיננסיים שסווגו כזמינים למכירה נמדדים לפי שוויים ההוגן. רווחי או הפסדי הון מנכסים אלה נזקפים ישירות לקרן הון (בדרך של זקיפה או גריעה מקרן ההון), וזאת עד למועד מימושם, פרט להפסדים מירידות ערך או לרווחים כתוצאה מהשבת ערך (עד לגובה העלות המקורית) של אגרות חוב אשר נזקפים לדוח רווח והפסד, בהתאם למבחנים כמותיים ואיכותיים אשר נקבעו על ידי החברה, בהתבסס על תקן חשבונאות בינלאומי 39.

בהתאם לאמור, קטנה יתרת קרן ההון, כך שיתרתה ליום 30 בספטמבר 2018 הסתכמה לסך של כ-175 אלפי ש"ח לאחר מס, לעומת יתרה של כ-269 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

להלן פירוט יתרת הרווחים וההפסדים המיוחסים לבעלי המניות של החברה בגין נכסים זמינים למכירה, אשר נזקפו ישירות להון העצמי. הנתונים מובאים בפילוח בהתאם למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו ובהתאם לשיעורי הירידה בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו, כפי שהוא עדכני נכון למועד הדוח.

מכשירי חוב

נטו ממש	ברוטו ממש	רווחים שטרם מומשו	סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	עד 19%
(4,164)	(5,407)	0	-5,407	0	0	0	-5,407	19%
-	-	0	0	0	0	0	0	20%-39%
-	-	0	0	0	0	0	0	40% ומעל
178,946	232,397	232,397	0	0	0	0	0	קרן הון בזכות
174,782	226,990	232,397	-5,407	0	0	0	-5,407	י.ס. קרן הון

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקחים בחשבון הגורמים הבאים:

- כוונה ויכולת פיננסית להחזיק את האג"ח עד למועד הפרעון;
- אי עמידה למיטב ידיעת החברה בקריטריונים המתוארים ב - IAS 39 סעיף 59 והמפורטים להלן:
- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (Default) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
- המלווה מטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה מעניק ללווה הקלה, אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
- נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
- אין שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או;
- ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה, כולל; (1) שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בקבוצה, או; (2) תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בקבוצה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בקבוצה).
- בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירי חוב בשיעור של 40% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, נוקפת לדוח הכנסות והוצאות.

נתונים אקטואריים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2017	2018	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
1,055,623	1,021,116	1,086,605	סה"כ נכסים
1,046,583	1,011,266	1,079,610	סה"כ נכסים נטו (התחייבויות פנסיוניות)
97,525	63,528	31,472	עודף הכנסות, נטו לתקופה

סך נכסי העמיתים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ-33 מיליון ש"ח והגיעו לכ-1,080 מיליון ש"ח. לפירוט השינוי ראה סעיף 5.2 להלן בדבר ניתוח תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה.

סך ההתחייבויות לעמיתי הקרן והפנסיונרים בתקופת הדוח (כולל ההתחייבויות העתידיות) ירדו מסך של כ-1,715 מיליון ש"ח לסך של כ-1,675 מיליון ש"ח. בתקופת הדוח ירד הגירעון האקטוארי של הקרן מסך של כ-88 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ-5.11% לסך של כ-39 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ-2.31%. הקיטון בשיעור הגרעון האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן נובע בעיקר מעליה משוקללת בווקטור הריביות ומתשואת הקרן בפועל מעל התשואה הצפויה.

בהתאם להבהרת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") מיום 3 במרס 2015, במסגרתה ניתנה למנהלי קרנות הפנסיה הוותיקות הבהרה כי קרן שתוצאת המאזן האקטוארי השנתי שלה היא גירעון העולה על השיעור שנקבע בתקנון, נדרשת להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי רק במידה ושיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם לחישוב האקטוארי ליום המאזן לא נדרש האיזון האקטוארי לאחר ניצול כרית הביטוח. הערך הנוכחי של דמי הגמולים האמורים להתקבל בעתיד ירד מסך של כ-182 מיליון ש"ח לסך של כ-165 מיליון ש"ח. הסיוע הממשלתי וסבסוד הערד הצפויים ירד מסך של כ-248 מיליון ש"ח לסך של כ-239 מיליון ש"ח.

חישוב ההתחייבויות האקטואריות

חישוב ההתחייבויות נעשה על-פי הוראות הדיווח האקטוארי שמפרסם אגף שוק ההון: במסגרת הוראות אלה נקבעה מערכת הנחות חדשה אשר חלה על המאזנים האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר, 1999. מערכת הנחות משקפת שיפורים בתוחלת החיים, התאמת נתונים דמוגרפיים לנתוני קרנות הפנסיה ושילוב שיעורי עזיבה במינון שמרני בלוחות הגריעה. החישובים נערכים בהתאם לסוגי האוכלוסיות השונות (עמיתים ותיקים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר 1994 ועמיתי דור הביניים אשר הצטרפו בין החודשים ינואר ומרס 1995) בהתחשב באגרות החוב מיועדות שהונפקו בגין האוכלוסיות האמורות.

בתאריך 22 באפריל 2002, פרסם אגף שוק ההון הוראות לעדכון תקנוני קרנות הפנסיה, כדי ליישם את הנחת הירידה העתידית בשיעור התמותה. ההוראות מתייחסות למנות הפנסיה שיוקנו לעמיתים החל מיום 1 בנובמבר 2002. בהתאם להוראות הנ"ל, נערכו שינויים בתקנון הקרן.

הדוחות האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר 2003, נערכו על-פי בסיס אקטוארי מעודכן בהתאם להוראות הנ"ל.

בהתאם לדרישות אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר תוקן בשלהי 2007 תקנון הקרן באופן שישקף במקדמי הפנסיה תוחלת חיים ארוכה יותר. בהתאם, מנות הפנסיה הצפויות יהיו קטנות יותר.

תחולת המקדמים החדשים הינה, על פי הנחיית האוצר, לגבי הפקדות החל מחודש ינואר 2008 ואילך.

5. תוצאות הפעילות

5.1 ניתוח תוצאות הפעילות של החברה המנהלת:

בתקופת הדוח הסתכמו הכנסות החברה המנהלת לסך של כ-4 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-3.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה מורכבות בעיקר מהכנסות מדמי ניהול. הוצאות החברה המנהלת בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-2.9 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות שיווק מתוך סך ההוצאות בתקופה הסתכמו בסך של כ-0.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-0.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפירוט נוסף בדבר תוצאות פעילות החברה בתקופת הדוח, ראה דוחות כספיים ביניים של החברה המנהלת.

5.2 ניתוח תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה

בתקופת הדוח צברה הקרן הכנסות מהשקעות בסך של כ-30.8 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-63 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התוצאות מושפעות מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. השקעה בניירות ערך סחירים הניבה בתקופת הדוח רווחים בסך של כ-8.4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-23.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בחלק הלא סחיר, הכולל את אגרות החוב המיועדות של הקרן נרשמו בתקופת הדוח הכנסות של כ-19.4 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-34.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בסעיף פקדונות והלוואות נרשמו בתקופת הדוח הכנסות של כ-2.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-6 מיליון ש"ח לתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות מסיוע ממשלתי ישיר בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-5.7 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-5.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות הקרן בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ-5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-4.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופת הדוח עודף ההכנסות של הקרן הסתכם לסך של כ-31.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-63.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי גמולים בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-15.9 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-15.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשלומי פנסיה הסתכמו לסך של כ-10.3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-9.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. החזרים לעמיתים (פדיונות) הסתכמו לסך של כ-4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-3.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך הנכסים נטו בקרן גדלו בתקופת הדוח בכ-3.2% מסך של כ-1,047 מיליון ש"ח לסך של כ-1,080 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף בדבר תוצאות פעילות הקרן בתקופת הדוח, ראה דוחות כספיים ביניים של הקרן.

6. תחזית זרמי כספים

בהיותה קרן סגורה לקליטת עמיתים חדשים, התנועה בקרן נובעת מהפקדות עמיתים קיימים, מפדיונות וממעבר למעמד של מקבלי קצבה. ראה לעניין זה את הדוח האקטוארי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2017.

7. השפעת גורמים חיצוניים

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

7.1 כללי

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית הוסיפה להיות חיובית גם ברבעון השלישי של שנת 2018, אך מדדים שונים הצביעו על האטה בקצב הצמיחה, בעיקר של הסחר העולמי על רקע החרפת "מלחמת הסחר", עליית הסיכון הפוליטי באירופה, והתנודתיות בשווקים הפיננסיים של המשקים המתעוררים. מנגד, נמשכה המגמה החיובית בארה"ב. קרן המטבע הבינלאומית הפחיתה את תחזית הצמיחה העולמית שלה, כתוצאה מהפחתת תחזית הצמיחה בגוש האירו ובחלק מהשווקים המתעוררים.

האינדיקטורים בארה"ב מצביעים על המשך צמיחה נאה גם ברבעון השלישי, בתמיכת ההרחבה הפיסקלית: שוק העבודה, הצריכה הפרטית והייצור התעשייתי מוסיפים להציג חוסן, לכן הבנק המרכזי העלה את הריבית גם במהלך הרבעון ל-2.25%-2.0%.

באירופה התמתן קצב הצמיחה לעומת זה ששרר בשנת 2017, לאור ירידה בקצב הגידול של הצריכה הפרטית. המדיניות המוניטרית המרחיבה נמשכה, אך הבנק המרכזי הודיע על צמצום קצב הרכישות בחצי החל מסוף הרבעון השלישי.

עליית התשואות בארה"ב, התחזקות הדולר והחשש מ"מלחמת הסחר" מוסיפים להכביד על המשקים המתעוררים. ההאטה בפעילות בסין מתבטאת בהאטה בהשקעות ובחולשת מגזר התעשייה.

מחיר הנפט הוסיף לעלות על רקע השפעות מצד ההיצע וחששות מהסנקציות של ארה"ב על איראן, אך שאר מדדי מחירי הסחורות העיקריים רשמו ירידה במהלך הרבעון.

7.2 התפתחויות במשק הישראלי

על פי האינדיקטורים הראשוניים, הצמיחה ברבעון השלישי של שנת 2018 חזקה בהשוואה לרבעון השני, גם הממצאים הראשוניים מסקר החברות לרבעון השלישי וממצאי סקר המגמות תומכים בהערכה זו. שוק העבודה מוסיף להיות חזק; שיעור האבטלה נותר נמוך ושיעורי התעסוקה וההשתתפות ברמה גבוהה. השכר הממוצע המשיך לעלות.

7.3 שוק המניות

בסיכום הרבעון השלישי של שנת 2018 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-5.1%, אך המדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-0.9%. בישראל מדד ת"א 125 עלה ב-9.0% ומדד ת"א-35 עלה ב-8.3%.

במהלך הרבעון השלישי מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים בישראל עמד על 1.4 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-5% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

7.4 שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018 מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.7%, באותה התקופה עלה מדד אג"ח הממשלתיות ב-0.3% אך מדד האג"ח הקונצרני עלה ב-1.4%.

במהלך הרבעון השלישי מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עמד על 3.3 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-5% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

7.5. קרנות נאמנות

ברבעון השלישי של שנת 2018 קרנות הנאמנות רשמו פדיונות נטו של כ-1.7 מיליארד ש"ח, לאחר פדיונות של כ-2.5 מיליארד ש"ח ברבעון הקודם. בלטו לחיוב גיוסים בקרנות הנאמנות המתמחות בחו"ל (2 מיליארד ש"ח) והקרנות הכספיות (1.3 מיליארד ש"ח), אך המשיכו לבלוט לשלילה קרנות הנאמנות המתמחות באג"ח (פדיונות של כ-3.6 מיליארד ש"ח).

7.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמד בסוף הרבעון השלישי של שנת 2018 על 94.7 מיליארד ש"ח, ירידה של 2.5% בשווי הנכסים בהשוואה לסוף 2017. בלטו לשלילה מתחילת השנה תעודות הסל על מדדי המניות בארץ עם פדיונות של כ-2.9 מיליארד ש"ח ומדדי המניות בחו"ל על פדיונות של כ-3.7 מיליארד ש"ח.

7.7. שוק המט"ח

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018 השקל התחזק ב-2.7% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל עם ייסוף של 0.6% מול הדולר, 0.9% מול האירו, 3.0% מול הפאונד ו-1.4% מול היין היפני.

7.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון השלישי של שנת 2018, מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.2% (יוני-אוגוסט), והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים (עד אוגוסט 2018) הסתכמה ב-1.2%. במהלך הרבעון השלישי, סעיפי הדיור והתחבורה-ותקשורת היו התורמים העיקריים לעלייה במדד שקוּוּזו עם ירידה בסעיף ההלבשה-וההנעלה.

7.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% גם במהלך הרבעון השלישי של שנת 2018, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. למרות שהאינפלציה חזרה לתחום היעד במהלך הרבעון השלישי, חברי הוועדה המוניתרית החליטו להותיר את הריבית ללא שינוי כל עוד הדבר יידרש כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתחום היעד.

7.10. השכר המבוטח הממוצע בקרן

השכר המבוטח הממוצע בקרן הפנסיה עלה בתקופת הדוח בשיעור ראלי של כ-5.5%.

8. גורמים חיצוניים - רגולציה

8.1 הוראות לניהול קרנות פנסיה ותיקות מאוזנות: בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מ-1 בינואר 1995, דהיינו, עתידית שמנוהלת על ידי החברה מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה. בעתידית קיימים עמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ינואר 1995 למרס 1995. ביום 22 בדצמבר 1998 פסק בג"צ בעתירות שהוגשו בענין העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הותיקות בתקופה שבין ינואר 1995 למרס 1995. על פי פסיקת בג"צ, יורשו העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הותיקות בין ה-1 בינואר 1995 ל-29 במרס 1995 להישאר עמיתים בקרנות הותיקות אליהן הצטרפו בתקופה הנ"ל (ראה לענין סעיף 3.2 לעיל).

8.2 במהלך חודש יוני 2003 פורסמה הוראת שעה בדבר מעבר עמיתים בין קרנות פנסיה ותיקות, שעיקרה הוא: (1) עמית בקרן ותיקה שהפסיק את תשלומיו לקרן לתקופה שאינה עולה על 24 חודשים רשאי להצטרף רק לקרן הפנסיה הותיקה שהיה מבוטח בה ערב הפסקת התשלומים כאמור. (2) על אף האמור בפסקה (1) עמית בקרן ותיקה שהפסיק את תשלומיו לקרן לתקופה שאינה עולה על 24 חודשים והחל לעבוד אצל מעביד המחויב לפי הוראות הסכם קיבוצי שנחתם לפני 1 ביוני 2003 לבטח את כל עובדיו בקרן האחרת, יוכל להצטרף לאותה קרן ותיקה אחרת, ובלבד שהיה רשאי להצטרף לקרן האחרת לפי ההוראות לניהול קרנות פנסיה ותיקות.

8.3 במהלך חודש אוגוסט 2003 פורסמו תנאי ההשקעה החדשים לפיהם, יונפקו לקרנות הפנסיה הוותיקות אג"ח מיועדות נושאות ריבית ריאלית של 4.8% לשנה, וקרן הפנסיה תשקיע בכל עת 30% משווי נכסיה באג"ח אלה. את יתרת נכסיה (מעבר ל-30% המושקע במיועדות) תשקיע הקרן בנכסים סולידיים בהתאם לחלוקה הבאה: 50% משווי נכסיה רק באג"ח של מדינת ישראל, 13% משווי נכסיה בהלוואות ופיקדונות המדורגים A לפחות או גם באג"ח של מדינת ישראל ואת 7% הנותרים בהשקעות חופשיות, כפי שהיה בעבר.

8.4 במהלך חודש דצמבר 2003 הוחלט שקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות יקבלו סיוע כספי מאוצר המדינה בגין כל שנת כספים משנת 2004 ואילך בגין השקעות הקרן ובהתאם למנגנון שנקבע על ידי משרד האוצר.

8.5 כרית הביטחון

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, אשר מטרתו להעניק סיוע ממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות שאינן בהסדר באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה (להלן: "כרית הביטחון"), כדי למתן את השפעת הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות בכפוף לעריכת שינויים בתקנון הקרן בדבר זכויות וחובות של העמיתים בהן. למידע נוסף ראה ביאור 1.ג לדוחות הכספיים של הקרן.

8.6 מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות:

הפעילות בתחום חסכון ארוך טווח, כפופה, בין היתר, להוראות חוק הפיקוח, חוק קופות הגמל והתקנות שהותקנו מכוחם, ולהוראות הממונה, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת. הפעילות בתחום זה מושפעת במידה רבה מהחקיקה בתחום המיסוי, שיש לה השלכות על כדאיות ההשקעה של המבוטחים או של עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום. להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

8.6.1. הוראות דין

8.6.1.1. **ביום 25 ביולי 2018 פורסם חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57), התשע"ח-2018**, במסגרתו בוצע תיקון לחוקי הפיקוח, לפיו חברה מנהלת המספקת שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות תתן מענה אנושי מקצועי לפניית שעניין טיפול בתקלה, בירור חשבון או סיום התקשרות בתוך שש דקות לכל היותר.

8.6.1.2. **ביום 8 ביולי 2018 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 21), התשע"ח-2018**, הקובע הוראות חדשות לעניין אפשרות המעסיק לקבל חזרה את כספי הפיצויים אשר הופקדו על ידו בקופת גמל על שם העובד. במסגרת ההוראות נקבע כי משיכה של כספי פיצויים כאמור תעשה אם הסתיימו יחסי העבודה והמעסיק המציא בתוך 4 חודשים ממועד סיום יחסי העבודה אסמכתאות לכך שהעובד אינו זכאי לכספי הפיצויים. ככל שלא הומצאו לחברה המנהלת המסמכים האמורים בתוך תקופה זו והכספים נמשכו על ידי העמית, לא תהיה למעסיק טענה כלפי החברה המנהלת.

8.6.1.3. **ביום 14 במאי 2018 אושרו בוועדת הכספים תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ח-2018**, במסגרתן הוצע, בין היתר, להאריך עד לסוף שנת 2019 את הוראת השעה אשר הסתיימה בסוף שנת 2017 הקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוערך של נכסי קופת הגמל או של מסלול בקופת גמל.

8.6.1.4. **ביום 26 במרס 2018 פורסמה טיוטת צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים) (תיקון), התשע"ח-2018**, במסגרתה מוצע לתקן את צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים), התשמ"ו-1986, ולקבוע כי קרן פנסיה תיחשב כגוף מוסדי ותהיה רשאית לקבל מידע, לצורך בדיקת זכאות להמשך קבלת קצבה בידי מקבל קצבה מקרן הפנסיה, בהתאם לנתונים שבידי רשות האוכלוסין וההגירה, האם מקבל קצבה שווה מחוץ לישראל למשך תקופה קצובה העולה על שישה חודשים.

8.6.2. חוזרים

8.6.2.1. **ביום 26 באוגוסט 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו דירקטוריון גוף מוסדי**, הקובע הוראות לעניין הרכב הדירקטוריון, מספר הדירקטורים ומומחיותם, תנאים והגבלות למינוי וכהונת יו"ר הדירקטוריון, הוראות לעניין דירקטורים בלתי תלויים, בין היתר, כאשר בעל השליטה או קרובו מכהנים כבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי, ועדת איתור לדירקטורים בלתי תלויים, והגבלה על מינוי דירקטורים שקרוביהם מכהנים כבעלי תפקיד מרכזי בגוף המוסדי (למעט כאלו שכבר מכהנים כיום) וכן הפרדה חלקית בזהות הדירקטורים בין גוף מוסדי לבין גוף מוסדי אחר הנשלט על ידי בעל השליטה. הוראות החוזר יחלו ביום 24 במרץ 2019.

8.6.2.2. **ביום 18 ביולי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו מסמך הנמקה**, המחליף את החוזר הקיים באותו השם, וקובע, בין היתר, כי ברירת המחדל בכל מקרה של מתן המלצה ללקוח תהיה מילוי מסמך הנמקה מלא, וכי שיחת שימור שביצע בעל רישיון או גוף מוסדי ללקוח לעניין ביטול החלטה להעביר כספים ממוצר פנסיוני אחד לאחר, תיחשב כמתן המלצה ללקוח. בנוסף, נקבע כי במתן המלצה לגבי צירוף לקופת גמל לקצבה, יערוך בעל רישיון השוואה בין קופת הגמל המומלצת לבין קופת הגמל הקיימת ולסוגי קופות גמל לקצבה האחרות, וכי השיקולים שיפורטו במסמך הנמקה יתייחסו, בין היתר, גם למאפיינים האישיים של הלקוח ולצרכיו. כמו כן, נוסף נספח שעניינו המחשת עלויות המוצר הפנסיוני והשפעתן על היתרה

והקצבה הצפויות של הלקוח, המפרט הנחות אחידות לשימוש כלל הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון בגין כלל המוצרים הפנסיוניים.

8.6.2.3 ביום 9 ביולי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק ניהול

נכסי השקעה (הלוואות לא סחירות), המשנה את שיעור המגבלה הקיימת להשקעות הכוללות הלוואות, השאלת ניירות ערך ונכסי חוב לא סחיר, מובנה או נגזר, שאינם מדורגים או שרמת הדירוג שלהם נמוכה מ-BBB מ-3% ל-5% מהיקף הנכסים שמנוהלים על ידי הגוף המוסדי.

8.6.2.4 ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו שירות סוכנים ויועצים ללקוחות, אשר

מחליף חוזר קיים באותו נושא ובמסגרתו נקבע, בין היתר, כי אמנת השירות תתייחס גם לזמני המענה ללקוחות. כמו כן, עודכנו פרקי זמן למתן מענה או ביצוע פעולה על ידי בעל הרישיון המפורטים בחוזר הקיים וכן נקבע כי אם הובא לידיעתו של בעל הרישיון, על ידי גוף מוסדי, מעסיק או לקוח כי חל שינוי במצב הלקוח בקשר למוצר פנסיוני, יזום פגישת שירות ללקוח לבחינת התאמת המוצר הפנסיוני לצרכיו, וכי על סוכן ביטוח פנסיוני הגובה מלקוח שכר או החזר הוצאות, לערוך הסכם בינו לבין הלקוח ובו פירוט של הסכומים, דרך חישובם ואופן גבייתם. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר 2019.

8.6.2.5 ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו מרכיבי חשבון בקופת גמל, אשר קובע

הוראות לעניין רישום מרכיבי חשבון בקופת גמל, ניהול רשומות נפרדות בקופת גמל ובקרן השתלמות, רישום מרכיבי חשבון עבור עמית שכיר ועבור עמית עצמאי, והוראות לעניין רישום וייחוס תשלומים, רווחים, הפקדות, הוצאות ודמי ביטוח. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 בספטמבר 2018.

8.6.2.6 ביום 4 במרס 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו קבלת מידע ואישור ממעסיקים, הקובע כי

גוף מוסדי לא ידרוש ממעסיק של עמית לאשר מסמכים, להעביר מידע או לתת הסכמתו בקשר למוצר הפנסיוני של העמית, לרבות בקשת העברת בעלות, אלא אם קיימת הוראת דין מפורשת המחייבת קבלת אישור, הסכמה או מידע כאמור.

8.6.2.7 ביום 4 במרס 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות

גמל - תיקון, הקובע הוראות בדבר משלוח הודעות לעמיתים בעלי חשבון עם יתרה צבורה בכספי התגמולים בלבד בסכום של לכל הפחות 50 ש"ח ולכל היותר 1,350 ש"ח (למעט חשבון קטן של עמית שהקשר עמו נותק), בדבר זכותם למשיכת כספים בצירוף המחאה לפדיון שתאפשר את משיכת הכספים. בנוסף, על גוף מוסדי למסור לממונה דוח על חשבונות קטנים שנשלחו בגינם המחאות כאמור.

8.6.2.8 ביום 18 במאי 2017 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול

רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017. בצו נקבעו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם.

ביום 3 בספטמבר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו הוראות לעניין זיהוי חלופי של לקוחות גופים מוסדיים במצב חירום, הקובע דרכים חלופיות לאלה הקבועות בצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017 בכל הנוגע לזיהוי הלקוח, אימות פרטים ודרישת מסמכים, בהן על גופים מוסדיים לפעול במצב חירום.

ביום 1 בפברואר 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים, במסגרתו נקבעו הוראות ליישום צו איסור הלבנת הון על ידי הגופים המוסדיים. בין היתר, נקבע כי גוף מוסדי יקבע מדיניות לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ויגבש נהלים וכלים ליישום המדיניות שיתייחסו, בין היתר, לזיהוי סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ולאמצעים להפחתתם, לרבות, על ידי ביצוע הליך הכרת הלקוח, פיקוח, בקרה ודיווח.

ביום 3 ביוני 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו הוראות ליישום חובת הליך הכרת הלקוח בגופים מוסדיים, הקובע כי עד ליום 31 בדצמבר 2018, גוף מוסדי ייראה כמי שקיים את חובותיו לביצוע הליך של הכרת הלקוח, אם הוא מתקשר בחוזה ביטוח חיים עם מבוטח או פותח חשבון עבור עמית אגב הליך ייעוץ פנסיוני שנעשה על ידי תאגיד בנקאי, ואם הוא סבור, לפי המידע שברשותו, כי אין מדובר בלקוח בסיכון גבוה להלבנת הון ומימון טרור

8.6.3. טיוטות חוזרים

8.6.3.1. **ביום 1 בפברואר 2018 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר שירות ללקוחות גופים מוסדיים**, במסגרתה מוצע להוסיף הוראות פרטניות לעניין אופן מתן השירות הניתן על ידי הגופים המוסדיים, בין היתר, בשים לב לערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות, לרבות פרטי המידע שיכללו בכל הודעה שישלח הגוף המוסדי ללקוח, חובת מתן מענה ללקוח באותו אמצעי ההתקשרות באמצעותו פנה, וכן הוראות לעניין מענה לפנייה טלפונית של לקוח.

9. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין בחוות דעתו על הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות". כמו כן, ציין רואה החשבון בחוות דעתו על הדוחות הכספיים ביניים של הקרן כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1ג' לדוחות הכספיים ביניים בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן".

10. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי ליידנר
מנכ"ל

ניר כהן
יו"ר הדירקטוריון

22 בנובמבר, 2018

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2018

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2.....	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3.....	דוחות ביניים על המצב הכספי
4.....	דוחות ביניים רווח והפסד
5.....	דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר
6.....	דוחות ביניים על השינויים בהון
9.....	דוחות ביניים על תזרימי מזומנים
10.....	ביאור 1 - כללי
11.....	ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים
11.....	ביאור 3 - מדיניות חשבונאית
11.....	ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים
12.....	ביאור 5 - מכשירים פיננסיים
12.....	ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון
12.....	ביאור 7 - מסים על הכנסה
13.....	ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים
14.....	ביאור 9 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה), הכולל את הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 30 בספטמבר 2018 ואת דוחות הביניים על רווח והפסד, על רווח והפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות שנקבעו על ידו.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 בנובמבר 2018

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ביאור	
2017	(מבוקר)	2017	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
1,155	1,250	894			נכסים
-	517	-			נכסי מסים נדחים
497	491	564			נכסי מסים שוטפים
1,652	2,258	1,458			חייבים ויתרות חובה
				5	השקעות פיננסיות
10,594	10,540	12,593			נכסי חוב סחירים
2,553	1,734	1,526			מזומנים ושווי מזומנים
14,799	14,532	15,577			סך כל הנכסים
				6	הון
4	4	4			הון מניות
4,865	4,865	4,865			תקבולים על חשבון מניות
269	220	175			קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
9,435	9,132	10,248			עודפים
14,573	14,221	15,292			סך כל ההון
					התחייבויות
226	311	285			זכאים ויתרות זכות
14,799	14,532	15,577			סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

ניר כהן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 בנובמבר 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2017	2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,845	1,222	1,286	3,603	3,811	הכנסות
169	(3)	47	114	147	דמי ניהול מקרן פנסיה, נטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,014	1,219	1,333	3,717	3,958	סך כל ההכנסות
729	181	282	545	650	הוצאות
2,928	731	738	2,197	2,205	עמלות והוצאות שיווק הנהלה וכלליות
3,657	912	1,020	2,742	2,855	סך כל ההוצאות
1,357	307	313	975	1,103	רווח לפני מסים על הכנסה
(317)	(76)	(69)	(238)	(290)	7 מסים על הכנסה
1,040	231	244	737	813	רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 דצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
1,040	231	244	737	813	רווח לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
248	95	(7)	182	(113)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(20)	11	-	(17)	(9)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(51)	(25)	2	(37)	28	7 מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
177	81	(5)	128	(94)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
1,217	312	239	865	719	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
14,573	9,435	269	4,865	4
813	813	-	-	-
(113)	-	(113)	-	-
(9)	-	(9)	-	-
28	-	28	-	-
(94)	-	(94)	-	-
15,292	10,248	175	4,865	4

לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2018

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
הפסד כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו
ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
13,356	8,395	92	4,865	4
737	737	-	-	-
182	-	182	-	-
(17)	-	(17)	-	-
(37)	-	(37)	-	-
128	-	128	-	-
14,221	9,132	220	4,865	4

לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניית אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
4	4,865	180	10,004	15,053
-	-	-	244	244
-	-	(7)	-	(7)
-	-	2	-	2
-	-	(5)	-	(5)
4	4,865	175	10,248	15,292

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2018

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
הפסד כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו
ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

הון מניית אלפי ש"ח	תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
4	4,865	139	8,901	13,909
-	-	-	231	231
-	-	95	-	95
-	-	11	-	11
-	-	(25)	-	(25)
-	-	81	-	81
4	4,865	220	9,132	14,221

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה		תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
13,356	8,395	92		4,865	4
1,040	1,040	-		-	-
248	-	248		-	-
(20)	-	(20)		-	-
(51)	-	(51)		-	-
177	-	177		-	-
14,573	9,435	269		4,865	4

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017
(מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לשנה

רכיבים של רווח כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,040	231	244	737	813	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
(150)	3	(46)	(113)	(145)	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים: הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות: נכסי חוב סחירים
(18)	-	-	-	-	הכנסות מריבית והפרשי הצמדה
317	76	69	238	290	מסים על הכנסה
149	79	23	125	145	
(10)	9	(19)	2	(67)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: שינוי בחייבים ויתרות חובה
(293)	51	3	(208)	59	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(303)	60	(16)	(206)	(8)	
303	29	29	261	257	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה: ריבית שהתקבלה
517	-	-	-	-	מסים שהתקבלו
820	29	29	261	257	
1,706	399	280	917	1,207	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(1,686)	194	(1,842)	(1,716)	(2,234)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(1,686)	194	(1,842)	(1,716)	(2,234)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
20	593	(1,562)	(799)	(1,027)	עלייה (ירידה), נטו במזומנים ושווי מזומנים
2,533	1,141	3,088	2,533	2,553	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
2,553	1,734	1,526	1,734	1,526	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה או לעתיד) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכנית הפנסיה.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן.

עד ליום 1 בינואר, 2016 הוחזקה החברה בשיעור של 79% על-ידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן - ידידים הולדינג), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה במישרין ובעקיפין של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. החל ממועד זה, כחלק משינוי מבני בתחום הפנסיה בקבוצה, הועברה החברה לאחזקה ישירה על ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם) שהינה חברה בבעלות מלאה של החברה האם הסופית.

ב. קרן הפנסיה שבניהול החברה:

שם הקרן	סוג הקרן
עתידיית קופת פנסיה (להלן: "עתידיית" או "הקרן")	קרן ותיקה (לא בניהול מיוחד)

ג. במרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר, המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מיום 1 בינואר 1995, דהיינו, עתידיית מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

במסגרת חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן - חוק קופות הגמל) נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידיית לחדול להיות תאגידי ולהפוך לחשבון נאמנות לא יאוחר מיום 8 במאי 2007. כיוון שעתידיית היתה קופה תאגידיית, פעלו עתידיית והחברה במהלך שנת 2007 להפיכתה של עתידיית לחשבון נאמנות שינוהל על ידי החברה, כשם שהיה והוזה, הלכה למעשה, מיום 29 בנובמבר 1989 (כפועל יוצא מכך שתקנון עתידיית קובע שהיא תנוהל על ידי החברה).

לאור התנגדות של קבוצת המיעוט בחברה ולאחר פעולות שנקטה החברה ובהן פניות חוזרות ונשנות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) וכן לבית המשפט לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני, התקבל ביום 6 בפברואר 2013 פסק דינו של בית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) ובמסגרתו הוצאה על ידי בית המשפט כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה וכי על החברה לפעול מול הממונה ליישום המתווה שהוגש על ידה בשנת 2007.

בהתאם לכך, ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה להעברת הניהול בנאמנות של עתידיית לחברה המנהלת. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידיית והוענק רישיון מבטח לחברה. לאור אישור הממונה להעברת הניהול כמפורט לעיל, פועלת החברה בימים אלה מול רשם החברות לפירוקה של החברה עתידיית קופת פנסיה בע"מ.

ד. לנכסי הקרן (להלן - הנכסים) ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר שלחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרן.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 בנובמבר 2018.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

א. המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

בהמשך לאמור בביאור 3.ב.1 (1) לדוחות הכספיים השנתיים, החברה דחתה את יישומו של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 - מכשירים פיננסיים עד מועד תחילתו בישראל של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 - חוזי ביטוח, וזאת בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 1-9-2018.

ב. יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15 הכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן - התקן)

התקן מציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלה שהיו קיימות לפני כן. החל מיום 1 בינואר 2018 החלה החברה ליישם את התקן. ליישום התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר	
2017	2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,000	10,000	10,000	10,000
14,573	14,221	15,292	15,292
4,573	4,221	5,292	5,292

הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
הון עצמי קיים
עודף

נכון למועד הדוח החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור. מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

לשינויים בשיעור המס כאמור לא הייתה השפעה מהותית על הרווח ו/או על הרווח הכולל האחר ו/או על ההון העצמי.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	
88	101	68	ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר) זכאים ויתרות זכות
84	121	77	ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) זכאים ויתרות זכות
86	47	63	ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) זכאים ויתרות זכות

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	
-	(2,206)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר) הוצאות דמי ניהול עמלות והוצאות שיווק
(609)	-	
-	(2,193)	לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) הוצאות דמי ניהול עמלות והוצאות שיווק
(496)	-	
-	(744)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר) הוצאות דמי ניהול עמלות והוצאות שיווק
(280)	-	
-	(740)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר) הוצאות דמי ניהול עמלות והוצאות שיווק
(278)	-	
-	(2,924)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) הוצאות דמי ניהול עמלות והוצאות שיווק
(666)	-	

ביאור 9 - התחייבויות תלויות

א.

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרן שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרן הפנסיה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחום החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות העמיתים מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחום זה.

ב.

להלן תיאור של תביעה הנוגעת לחברה שתוארה בביאור 19.א. (2) לדוחות הכספיים השנתיים, אשר חלו בה שינויים עד לתאריך חתימת הדוחות:

ביוני 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת נגד ידידים הולדינג (החברה האם בעת הגשת התביעה), נגד יושב ראש החברה לשעבר ומנכ"ל החברה לשעבר ונגד החברה שהייתה בעלת השליטה בחברה האם בעת הגשת התביעה, הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ (בשמה הקודם, ידידים סוכנויות לביטוח (1987) בע"מ), אשר לימים מוזגה עם הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הנתבעים), על ידי בעלי מניות המיעוט בחברה (להלן - התובעים) בסכום של 15,605,000 ש"ח. עניינה של התביעה פיצוי עתידית בגין שימוש במשאבים שונים של עתידית, כגון: שימוש בתשתית התפעול, במוניטין, שימוש בקניינה של עתידית, בגין נטילת קרן פנסיה ממשכיה ובגין אובדן רווחים. ביולי 2010 החליט בית המשפט לקבל את בקשת התובעים להכיר בתביעה כתביעה נגזרת בשם לעתיד. בנוסף, תובעים התובעים עמלות בסך של 3,177,000 ש"ח במסגרת התביעה האישית שלהם נגד הנתבעים.

באוגוסט 2015 ניתן פסק דין במסגרתו דחה השופט את התביעה הנגזרת במלואה וקיבל את תביעתם האישית של התובעים לתשלום עמלות ותמלוגים מטעם לעתיד.

באוקטובר 2015 הגישו התובעים לבית המשפט העליון הודעת ערעור על דחיית התביעה הנגזרת. במסגרת הודעת הערעור, מבקשים התובעים לבטל את פסק הדין ולקבל את התביעה הנגזרת ולחילופין, להשיב את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בשאלת גובה הנזק.

להערכת יועציה המשפטית של החברה סיכויי קבלת הערעור נמוכים מסיכויי דחייתו.

בהמשך לפסק הדין בתביעה האישית, העבירה לעתיד במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2015 לתובעים את הסכומים המשקפים להערכתה את מלוא הסכום אותו היא חייבת לתובעים בהתאם להוראות פסק הדין, אולם התובעים טענו כי הסכום שהועבר אינו מהווה את הסך הסופי לו הם זכאים בהתאם לפסק הדין. בהתאם לכך, מונה מומחה מטעם בית המשפט לצורך הכרעה בסוגיות הכספיות שבמחלוקת. עיקר המחלוקת בין הצדדים נגעה לעניין הריביות שיש להוסיף על סכום הקרן. במסגרת הדיונים עם המומחה שמונה נתגלו מחלוקות נוספות בין הצדדים. בהתאם לכך הוגשה בקשה לבית המשפט מטעם התובעים במסגרתה ביקשו כי המומחה יתייחס גם לסוגיית העמלות בגינה קיימת מחלוקת. לאחר שהתקיים דיון בעניין הגיעו הצדדים להסכמה לפיה המומחה יבדוק גם את עניין העמלות ובעניין הריבית התבקש בית המשפט לתת החלטה במחלוקת שבין הצדדים.

ביום 22 באוגוסט 2016 התקבלה החלטת בית המשפט המקבלת את עמדת הנתבעים, כי הריבית לפיה יבצע המומחה את הבדיקה ויערוך את תחשיב התגמולים היא הריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית.

ביום 3 בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת חלקית של המומחה מטעם בית המשפט בנושא התמלוגים ובנושא שכר הדירקטורים. בעקבות הכרעת המומחה בנושאים האמורים שולם לתובעים בפברואר 2017 סכום העומד על 322,356 ש"ח.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. (המשך)

ביום 14 בפברואר 2018 הגיש המומחה את חוות דעתו הסופית לבית המשפט הכוללת את נושא העמלות. בהתאם לחוות הדעת, לחברה אין חוב נוסף כלפי התובעים.

ביום 12 במרס 2018, הוגש על ידי התובעים ערעור על חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט, המתייחס לתשלום העמלות להן זכאים התובעים. ביום 1 במאי 2018 הגישו התובעים תגובה לערעור.

ביום 12 ביולי 2018 נערך דיון בערעור אשר בסופו הגיעו הצדדים להסכמות לפיהן התובעים יותרו על כל טענותיהם בערעור, הן לעניין העבר והן לעניין העתיד והחברה תשלם לתובעים סך של כ-110 אלפי ש"ח. בחודש אוגוסט 2018 שילמה החברה לתובעים בהתאם לאמור.

ביום 21 באוקטובר 2018 הגישה החברה ערעור לבית המשפט העליון על החלק הנוגע לתביעה האישית. הערעור נסב על שני רכיבים, דחיית הטענות ביחס להפחתת שיעורי הרבית ודחיית הטענות לעניין הקיזוז.

ג. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי ודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניות לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של עתידית קופת פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של עתידית קופת פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר, 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

עתידיית קופת פנסיה

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2018

(בלתי מבוקרים)

עתידיית קופת פנסיה
דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2018
(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

דף

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	דוחות כספיים ביניים
3	מאזנים ביניים
4	דוחות ביניים על הכנסות והוצאות
5	דוחות ביניים על תנועה בקרן הפנסיה
6	ביאורים לדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

**דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
לעמיתים של עתידית קופת פנסיה - קרן פנסיה ותיקה**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של עתידית קופת פנסיה - קרן פנסיה ותיקה (להלן - קרן הפנסיה), המנוהלת על ידי לעתיד-חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה המנהלת), הכולל את המאזנים ביניים ליום 30 בספטמבר 2018, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזההים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

פיסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנותינו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1ג' בדבר הגרעון האקטוארי של קרן הפנסיה.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 בנובמבר 2018

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		ביאור	
	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
27,763	29,175	26,466		רכוש שוטף
7,623	8,506	7,082		מזומנים ושווי מזומנים
7,236	5,300	5,685		חייבים ויתרות חובה
42,622	42,981	39,233		סיוע ממשלתי ישיר
				סה"כ רכוש שוטף
495,139	473,115	506,443		השקעות
377,190	368,725	388,287		ניירות ערך שאינם סחירים
140,672	136,295	152,642		ניירות ערך סחירים
1,013,001	978,135	1,047,372		פקדונות והלוואות
				סה"כ השקעות
1,055,623	1,021,116	1,086,605	א5	סה"כ נכסים
9,040	9,850	6,995		התחייבויות שוטפות
			4	התחייבויות פנסיוניות
				זכויות שנצברו:
254,964	246,523	264,160		לפנסיונרים
920,626	888,735	906,464		למבוטחים פעילים
276,871	287,943	276,481		למבוטחים לא פעילים
1,452,461	1,423,201	1,447,105		
				זכויות שייצברו בעתיד:
262,899	258,523	227,849		התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(182,464)	(181,003)	(164,815)		ובגין הוצאות ניהול בניכוי:
(81,345)	(85,761)	(71,773)		ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(910)	(8,241)	(8,739)		ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד"
1,451,551	1,414,960	1,438,366		שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
				סה"כ זכויות שייצברו בעתיד
(166,870)	(164,460)	(167,715)		סיוע ממשלתי ישיר:
(150,398)	(152,914)	(152,378)		ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
1,134,283	1,097,586	1,118,273		הממשלתי הישיר לקרן
(87,700)	(86,320)	(38,663)		סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון
1,046,583	1,011,266	1,079,610		גירעון אקטוארי
1,055,623	1,021,116	1,086,605		סה"כ התחייבויות פנסיוניות
				סה"כ התחייבויות

22 בנובמבר 2018

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ניר כהן
יו"ר דירקטוריון של
החברה המנהלת

דודי לייזנר
מנהל כללי של
החברה המנהלת

רם גבל
סמנכ"ל כספים של
החברה המנהלת

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ליום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2017	2018	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי בוקר)	(בלתי בוקר)	(בלתי בוקר)	(בלתי בוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(473)	110	(56)	(487)	306	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
53,017	14,686	9,465	34,181	19,405	בניירות ערך שאינם סחירים
35,273	18,932	11,057	23,283	8,427	בניירות ערך סחירים
8,830	2,707	1,562	5,991	2,664	בפקדונות והלוואות
97,120	36,325	22,084	63,455	30,496	
96,647	36,435	22,028	62,968	30,802	סה"כ הכנסות מהשקעות
7,261	1,953	2,033	5,325	5,685	סיוע ממשלתי ישיר
103,908	38,388	24,061	68,293	36,487	סה"כ הכנסות
					הוצאות
5,670	1,430	1,509	4,216	4,459	דמי ניהול
713	179	181	549	556	עמלות ואחרות
6,383	1,609	1,690	4,765	5,015	סה"כ הוצאות
97,525	36,779	22,371	63,528	31,472	עודף הכנסות, נטו מועבר לדוח תנועה בקרן הפנסיה

6

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ליום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2017	2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
944,915	973,895	1,056,430	944,915	1,046,583
14,990	3,575	3,528	11,173	11,090
6,110	1,403	1,764	4,446	4,784
97,525	36,779	22,371	63,528	31,472
118,625	41,757	27,663	79,147	47,346
12,537	3,209	3,510	9,272	10,292
4,420	1,177	973	3,524	4,027
16,957	4,386	4,483	12,796	14,319
1,046,583	1,011,266	1,079,610	1,011,266	1,079,610

יתרת הקרן לתחילת השנה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים עבור :
פנסיית יסוד
פנסיה מקיפה
עודף הכנסות, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות

סה"כ התוספות לקרן

בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים :

תשלומים

לגימלאים, נכים ושארים
החוזרים לעמיתים שפרשו

סה"כ התשלומים לעמיתים ולאחרים

יתרת הקרן לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2018 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של עתידיית קופת פנסיה (להלן - עתידיית או הקרן) ליום 31 בדצמבר 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 22 בנובמבר 2018.

ב. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ג. זכויות עמיתים, כרית ביטחון וגרעון אקטוארי לקרנות פנסיה מאוזנות

ביום 16 בינואר 2017 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017 לעניין העמדת כרית ביטחון לשם הגנה מפני סיכוני ירידת הריבית (להלן - תיקון 33).

תיקון 33 קובע, בעקבות המלצות ועדת ברנע, כי תינתן "כרית ביטחון" (התחייבות של המדינה לכיסוי גירעונות) לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, עד לתקרה של 11.32 מיליארד שקלים, או 11.8%, הנמוך מבניהם, זאת לצורך הגנה על עמיתי הקרנות מפני פגיעה בזכויותיהם, אם תחול ירידה בשיעורי הריבית לפיה מחושבת התחייבות הקרנות לעמיתים. הקרנות שבהסדר יהיו זכאיות לכרית הביטחון בנוסף לסיוע הממשלתי בסך של כ-78 מיליארד שקלים שניתן להן בשנת 2003. בנוסף, קרנות שלא נכללו בהסדר הסיוע מ-2003 יוכלו לבחור ולקבל כרית ביטחון בגובה של עד כ-2.5 מיליארד שקלים סך הכל (תלוי בקרן), בתנאי שיעלו את גיל הזכאות לקבלת כספי הקרן ויפחיתו את התשלומים לעמיתים בגובה 1.75%, כפי שעשו הקרנות הנכללות בהסדר.

הקרן פעלה על מנת לעמוד בכל הדרישות הקבועות בתיקון 33 כאמור לעיל.

בהתאם להבנת החברה את תיקון 33 חילקה החברה את הסיוע הצפוי להתקבל בגין כרית הביטחון בין דור עמיתים ותיקים לבין דור עמיתי תקופת ביניים באופן שתחילת ניצול כרית הביטחון תהיה רק לאחר שכל נכסי הקרן אזלו. חלוקה זו עשויה להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות אשר יפורסמו על ידי רשות שוק ההון ו/או הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה).

בתקופת הדוח ירד הגרעון האקטוארי של הקרן מסך של כ-87.7 מיליון ש"ח לסך של כ-38.7 מיליון ש"ח המהווה גרעון של כ-2.31%. הקיטון בשיעור הגרעון האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן נובע בעיקר מעליה משוקללת בווקטור הריביות ומתשואת הקרן בפועל מעל התשואה הצפויה.

בהתאם להבהרת הממונה מיום 3 למרס 2015, במסגרתה ניתנה למנהלי קרנות הפנסיה הוותיקות הבהרה כי קרן שתוצאת המאזן האקטוארי השנתי שלה היא גרעון העולה על השיעור שנקבע בתקנון, נדרש להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי רק במידה ושיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם לחישוב האקטוארי ליום המאזן לא נדרשת הפעלת מנגנון האיזון האקטוארי.

ביאור 2 - שינויים רגולטורים בחברה המנהלת ובקרב הפנסיה

בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר, המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מיום 1 בינואר, 1995, דהיינו עתידיית מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

במסגרת חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן - חוק קופות הגמל) נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידיית לחדול להיות תאגיד ולהפוך לחשבון נאמנות לא יאוחר מיום 8 במאי, 2007. כיון שעתידיית הייתה קופה תאגידיית פעלו עתידיית והחברה המנהלת במהלך שנת 2007 להפיכתה של עתידיית לחשבון נאמנות שינוהל על ידי החברה, כשם שהיה והוה, הלכה למעשה, מיום 29 בנובמבר, 1989 (כפועל יוצא מכך שתקנון עתידיית קובע שהיא תנוהל על ידי החברה).

לאור התנגדות של קבוצת המיעוט בחברה ולאחר פעולות שנקטה החברה ובהן פניות חוזרות ונשנות לממונה וכן לבית המשפט לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני, התקבל ביום 6 בפברואר 2013 פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז ובמסגרתו הוצהר על ידי בית המשפט כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה וכי על לעתיד לפעול מול הממונה ליישום המתווה שהוגש על ידה בשנת 2007.

בהתאם לכך, ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה להעברת הניהול בנאמנות של עתידיית לחברה המנהלת. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידיית והוענק רישיון מבטח לחברה המנהלת.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים נערכו על פי כללי החישוב והדיווח כמתחייב לצורך עריכת הדוחות הכספיים לתקופות ביניים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להוראות הממונה, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964 ובהתאם למתכונת הדיווח שנקבעה בחוזרי פנסיה 3-2006, 7-3-2007 ו-2-3-2010.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. פרטים על שיעור השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג		
של דולר ארה"ב	המדד הידוע	
%	%	
		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום:
4.61	1.10	30 בספטמבר 2018
(8.22)	0.20	30 בספטמבר 2017
		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:
(0.63)	0.20	30 בספטמבר 2018
0.94	(0.50)	30 בספטמבר 2017
(9.83)	0.30	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

ביאור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה, מר דוד אנגלמאייר. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר 2017.

נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי. ראה גם ביאור 5.ב.

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

עמית תקופת הביניים	עמיתים ותיקים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)			
10,988	15,478	26,466	מזומנים ושווי מזומנים
4,851	2,231	7,082	חייבים ויתרות חובה
1,986	3,699	5,685	סיוע ממשלתי ישיר
313,359	193,084	506,443	ניירות ערך שאינם סחירים
225,298	162,989	388,287	ניירות ערך סחירים
93,600	59,042	152,642	פקדונות והלוואות
650,082	436,523	1,086,605	סה"כ נכסים
ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר)			
14,926	14,249	29,175	מזומנים ושווי מזומנים
5,907	2,599	8,506	חייבים ויתרות חובה
1,835	3,465	5,300	סיוע ממשלתי ישיר
286,013	187,102	473,115	ניירות ערך שאינם סחירים
215,385	153,340	368,725	ניירות ערך סחירים
81,601	54,694	136,295	פקדונות והלוואות
605,667	415,449	1,021,116	סה"כ נכסים
ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
16,225	11,538	27,763	מזומנים ושווי מזומנים
5,377	2,246	7,623	חייבים ויתרות חובה
2,542	4,694	7,236	סיוע ממשלתי ישיר
302,065	193,074	495,139	ניירות ערך שאינם סחירים
219,278	157,912	377,190	ניירות ערך סחירים
85,232	55,440	140,672	פקדונות והלוואות
630,719	424,904	1,055,623	סה"כ נכסים

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר):

עמיתים ותיקים	עמיתים ותיקים	עמיתים ותיקים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,044	6,995	4,951	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
108,715	264,160	155,445	לפנסיונרים
430,649	906,464	475,815	למבוטחים פעילים
136,447	276,481	140,034	למבוטחים לא פעילים
<u>675,811</u>	<u>1,447,105</u>	<u>771,294</u>	
			זכויות שייצברו בעתיד:
107,458	227,849	120,391	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
			בניכוי:
(70,998)	(164,815)	(93,817)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(25,366)	(71,773)	(46,407)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
<u>11,094</u>	<u>(8,739)</u>	<u>(19,833)</u>	
<u>686,905</u>	<u>1,438,366</u>	<u>751,461</u>	סה"כ זכויות שייצברו בעתיד
			סיוע ממשלתי ישיר:
(108,460)	(167,715)	(59,255)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(105,303)	(152,378)	(47,075)	סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון (*)
<u>473,142</u>	<u>1,118,273</u>	<u>645,131</u>	
(38,663)	(38,663)	-	גירעון אקטוארי
<u>434,479</u>	<u>1,079,610</u>	<u>645,131</u>	סה"כ התחייבויות פנסיוניות
<u>436,523</u>	<u>1,086,605</u>	<u>650,082</u>	

(*) חלוקת הסיוע והגרעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2017 (בלתי מבוקר):

עמית תקופת הביניים	עמיתים ותיקים	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
6,480	3,370	9,850	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
146,350	100,173	246,523	לפנסיונרים
460,591	428,144	888,735	למבוטחים פעילים
150,930	137,013	287,943	למבוטחים לא פעילים
757,871	665,330	1,423,201	
			זכויות שייצברו בעתיד:
127,770	130,753	258,523	התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול בניכוי:
(96,417)	(84,586)	(181,003)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(56,889)	(28,872)	(85,761)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(25,536)	17,295	(8,241)	סה"כ זכויות שייצברו בעתיד
732,335	682,625	1,414,960	
			סיוע ממשלתי ישיר:
(54,876)	(109,584)	(164,460)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(73,928)	(78,986)	(152,914)	סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון (*)
603,531	494,055	1,097,586	
(4,344)	(81,976)	(86,320)	גירעון אקטוארי
599,187	412,079	1,011,266	סה"כ התחייבויות פנסיוניות
605,667	415,449	1,021,116	סה"כ התחייבויות

(*) חלוקת הסיוע והגרעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר):

עמיתים ותקים	עמיתי תקופת הביניים	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,052	5,988	9,040
התחייבויות שוטפות		
התחייבויות פנסיוניות		
זכויות שנצברו:		
103,595	151,369	254,964
441,666	478,960	920,626
132,392	144,479	276,871
677,653	774,808	1,452,461
זכויות שייצברו בעתיד:		
136,182	126,717	262,899
(86,653)	(95,811)	(182,464)
(27,158)	(54,187)	(81,345)
22,371	(23,281)	(910)
700,024	751,527	1,451,551
סיוע ממשלתי ישיר:		
(110,422)	(56,448)	(166,870)
(80,050)	(70,348)	(150,398)
509,552	624,731	1,134,283
(87,700)	-	(87,700)
421,852	624,731	1,046,583
424,904	630,719	1,055,623

(*) חלוקת הסיוע והגרעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 6 - דמי ניהול

להלן פירוט אודות דמי ניהול המשולמים על ידי הקרן לחברה המנהלת:

- שיעור דמי הניהול שנגבה ממבוטחים הינו 0.055% מן היתרה הצבורה בסוף כל חודש, 0.66% בחישוב שנתי.
- שיעור דמי הניהול שנגבה מפנסיונרים הינו 0.052% בחודש מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות הקרן לכלל הפנסיונרים, 0.626% בחישוב שנתי.

ביאור 7 - תשואה על נכסי הקרן

תשואה ריאלית ברוטו %	תשואה נומינלית ברוטו %	
1.80	2.92	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018
6.45	6.66	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
1.89	2.09	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018
4.28	3.76	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017
9.88	10.21	לשנת 2017

ביאור 8 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 בספטמבר 2018.

נספח א' - הצהרת האקטואר

נתבקשתי על ידי לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ לערוך מאזן אקטוארי ליום 30/9/2018. החל מתחילת שנת 2012 אני אקטואר של הקרן, אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן. אינני עובד של הקרן ואינני עובד של ארגון או קופת גמל אחרת שיש לה זיקה לקרן. אני יועץ גם לחברת הראל ביטוח המחזיקה באמצעות חברה בשליטתה המלאה 79% בחברת "לעתיד" בנושאים נוספים.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. המאזן האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם ביום המאזן.

3.

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם למאזן החשבונאי של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבמאזן, הומצאו לי על-ידי הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת המאזן, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך נאותות המאזן.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני השנה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני שנים קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או

שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הקרן בלבד.

לפי מיטב שיקול דעתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים במאזן המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 30/9/2018, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

<u>פי.וי.אי. אקטואריה בע"מ</u>	<u>דוד אנגלמאייר</u>	_____
שם החברה	שם האקטואר	תאריך
בה עובד האקטואר		